

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální pedagogiky
Posudek oponenta diplomové práce

Autor práce: Radovana Česáková
Oponent práce: Gabriela Slaninová

Téma: Doprovázení jako nová forma podpory pěstounských rodin

Téma Doprovázení jako nová forma podpory pěstounských rodin je aktuální, pěstounská péče je diskutovaná odborníky i laickou veřejností. Svým charakterem toto téma spadá do oblasti studovaného oboru autorky.

V úvodu diplomantka zmiňuje motivaci k výběru tématu, připojuje sdělení o stavu poznání zpracovaného tématu i teoretické východisko pro realizovaný výzkum. Uvádí dále cíl práce, který je ve výzkumném šetření specifikován do zjišťování toho, zda doprovázení pěstounských rodin klíčovým pracovníkem doprovázející organizace ovlivňuje a usnadňuje průběh pěstounské péče. Takto stanovený výzkumný cíl by předpokládal spíše než kvalitativní výzkumný design využití kvantitativní výzkumné strategie a zařazení většího (početnějšího) vzorku respondentů než pěti jedinců. Pak by se dalo ovlivnění či usnadnění průběhu pěstounské péče doprovázejícím pracovníkem potvrdit nebo vyvrátit. Pokud chtěla autorka potvrdit existenci souvislosti dvou proměnných (viz s. 12), opět by bylo vhodnější namísto výzkumné otázky formulovat hypotézu a tu testovat. Diplomantka dále uvádí znění výzkumných otázek. Není jasné, která ze čtyř zmíněných je HVO.

Úvodní kapitoly informují čtenáře o historii pěstounské péče na našem území, poté je představen současný model NRP v České republice. Obligátně je pojednáno o typech/formách NRP a nejvíce pozornosti je velmi správně věnováno pěstounské péči a osobnosti pěstouna. V souladu s tématem práce je zařazena kapitola o dětech v pěstounské péči, která uvádí důvody umístění dítěte do pěstounské péče, zdůrazňuje specifické potřeby dětí a možnosti a úskalí saturace těchto potřeb s ohledem na osobní historii dítěte. Vhodně poukazuje na důležité aspekty, které musí pěstouni zvážit – např. děti jiného etnika, děti se zdravotním znevýhodněním. Poměrně mnoho prostoru je věnováno právnímu a finančnímu zajištění pěstounské péče. Kapitola 6 pak představuje tematicky nosnou část práce – zabývá se doprovázením pěstounských rodin. Právě téma doprovázení mělo průběžně tvořit linii textu, ovšem na některých místech tento kontext není patrný a text se tak může jevit méně kompaktní.

Výzkumnému šetření předchází teoretická východiska – sice velmi stručná a formulovaná v podstatě ve dvou souvětích, ale poskytují jistou oporu pro zacílení empirie. Autorka představuje výzkumný cíl (ten je ovšem formulován jinak než v úvodu práce i v úvodu výzkumného šetření) a hlavní výzkumnou otázku, dále

specifikovanou do čtyř dílčích výzkumných otázek. Protože není ani v jedné z nich explicitně formulována hodnotící složka postoje, mohla diplomantka k DVO připojit komentář, jakou oblast hodnocení bude daná DVO sledovat. Toto se patrně snaží vysvětlit v pasáži věnované výzkumnému problému, kde jde v podstatě o vysvětlení DVO. Nechybí popis zvolené výzkumné strategie, metody sběru dat, podrobně je charakterizován výzkumný vzorek i průběh šetření. Analýza dat je vedena za využití prvé fáze zakotvené teorie, autorka využila otevřeného kódování a získaná data poté kategorizovala. K rozsáhlým citacím jsou připojeny shrnující komentáře, kterými diplomantka prokazuje dobrou soustředěnost na téma. Diskuze výsledků je strukturována s ohledem na zodpovězení DVO a HVO. Poté autorka konstatuje, že současné nastavení pomoci pěstounským rodinám je účelné. Lépe by si toto zobecňující konstatování obhájila, kdyby zvolila kvantitativní typ výzkumu. Závěru nechybí shrnující informace o průběhu práce a provedeném šetření.

Autorka zpracovala téma nosné, potřebné, aktuální. Oceňuji nasazení a pečlivost při zpracování úvodních kapitol. Na škodu diplomového textu je úsilí autorky nic neopomenout a sepsat hodnotný a podrobný text – tato snaha byla sice částečně naplněna, ale některé pasáže (např. právní a finanční zajištění pěstounské péče nebo formality ad dohoda o pěstounské péči) jsou příliš obsáhlé a mohou tak odvádět pozornost čtenáře od stěžejního tématu práce. V empirickém šetření není jednotně formulovaný výzkumný cíl, znění výzkumných otázek dílčích primárně není vztaženo ke znění HVO. HVO navíc v tomto znění příliš neladí se stanoveným cílem v úvodu práce... Autorka se s tímto nicméně zčásti vyrovnává a v diskuzi výsledků prokazuje, že sleduje vytyčený cíl. Připomínka k možnosti zobecnit výsledky na celkovou populaci pěstounů viz výše a navíc je škoda, že se v takto vyjádřeném výsledku lehce ztratily detaily a podrobnosti, které je možné kvalitativním přístupem získat a které autorka zjistila pečlivě provedenou analýzou dat.

Formální a jazyková stránka práce: DP je zpracována bez zásadních stylistických a gramatických nedostatků.

Citovaná literatura a zdroje jsou především aktuálního data. Rozsah citovaných zdrojů je dostatečný. V textu byly zdroje vhodně propojovány. Jsou zařazeny cizojazyčné zdroje. Text počtem stran bohatě splňuje nároky kladené na diplomové práce.

Připomínky a otázky k obhajobě diplomové práce:

1 Zkuste, prosím, formulovat cíl práce tak, aby nevyzníval spíše pro kvantitativní metodologii.

5. 4. 2017

.....
Datum

.....
Podpis oponenta práce